

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
КАФЕДРА ДИТЯЧИХ ХВОРОБ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
VI МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНІ ТА ДЕОНТОЛОГІЧНІ
ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ»

20-21 ЛЮТОГО 2025 РОКУ

м. Запоріжжя

СЕКЦІЯ 8. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ БІОЕТИКИ. ПРОБЛЕМА ТІЛЕСНОСТІ. ФІЛОСОФІЯ ПРОФІЛАКТИКИ

<i>Марков Ю.І.</i> ПРОФЕСІЙНІ ОБОВ'ЯЗКИ ТА ЕТИЧНІ ІМПЕРАТИВИ У ДІЯЛЬНОСТІ АНЕСТЕЗІОЛОГА	147
<i>Алієва О.Г., Потоцька О.І., Таврог М.Л., Громоковська Т.С., Макєєва Л.В., Попазова О.О.</i> ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ ЕМБРІОЛОГІЇ ЛЮДИНИ В КУРСІ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ В МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	150
<i>Бельдій О.В.</i> ПРОБЛЕМА ТІЛА ЯК «НЕВЕРБАЛЬНОГО МОВЦЯ» В КОНТЕКСТІ МЕДИЧНОЇ ПРАКТИКИ	153
<i>Білай І.М., Білай А.І., Білай С.І.</i> ФІЛОСОФІЯ ПРОФІЛАКТИКИ ПОБІЧНОЇ ДІЇ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ	156
<i>Бойко А.І., Бородай О.Д.</i> СУЧАСНІ КОННОТАЦІЇ ПРОБЛЕМИ ВИБОРУ: МІЖ СВОБОДОЮ ТА ПАРАЛІЧЕМ	157
<i>Бойченко Н.М.</i> ТЕХНОЛОГІЧНА ТІЛЕСНІСТЬ І МЕЖІ ЛЮДСЬКОГО: ФІЛОСОФСЬКІ ТА ЕТИЧНІ АСПЕКТИ РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ	159
<i>Волошина К.С., Подкупко Т.Л.</i> ПРЕВЕНТИВНА МЕДИЦИНА ЯК ФІЛОСОФСЬКА КОНЦЕПЦІЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗДОРОВ'Я	161
<i>Дейнега В.А.</i> ТРИВАЛЕ ГРУДНЕ ВИГODOVУВАННЯ – ЗАПОРУКА ЩАСЛИВОГО ЖИТТЯ	162
<i>Денисенко В.В., Денисенко С.А.</i> ДІТИ ФЕЙ: ОЗНАКИ АУТИЗМУ У ДІТЕЙ У ФОЛЬКЛОРНИХ ДЖЕРЕЛАХ	164
<i>Dierckxsens G.</i> HEALTH CARE AS PARTICIPATORY SENSE-MAKING: AN ENACTIVE PERSPECTIVE ON RELATIONS BETWEEN PATIENTS AND HEALTH CARE PROVIDERS	166
<i>Feeney, O.</i> DISABILITY, SELECTION & GENOME EDITING: RETHINKING (NON) IDENTITY - AFFECTING DEBATES	166
<i>Кравченко В.Ю., Кравченко О.Ю.</i> МОРАЛЬНІ ТА ПРОФЕСІЙНІ АСПЕКТИ ПРАВДИВОСТІ В СИСТЕМІ СУЧАСНОЇ МЕДИЧНОЇ ЕТИКИ	167
<i>Недельська С.М., Лямцева О.В.</i> ВПЛИВ АТОПІЧНОГО ДЕМАТИТУ НА ПСИХІКУ ДІТЕЙ: РОЗДУМИ ДИТЯЧОГО АЛЕРГОЛОГА	169
<i>Михайловська Н.С., Мануйлов С.М.</i> ФІЛОСОФІЯ ПРОФІЛАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ СЬОГОДЕННЯ	170
<i>Перегінець М.М., Черненко О.Є.</i> СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА ПИТАННЯ ФІЛОСОФІЇ ПРОФІЛАКТИКИ	172
<i>Рябоконт О.В., Корнієнко О.О., Саліонов В.О., Оніщенко Т.С.</i> ВИБІРКОВІ ПИТАННЯ ПРОФІЛАКТИКИ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗДОРОВ'Я СЕРЕД МОЛОДІ В УМОВАХ ВІЙНИ..	173
<i>Самойленко О.В., Хитрук К.О.</i> АРТ-ТЕРАПІЯ ЯК МЕТОД ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ	175
<i>Самура Б.Б., Чорна І.В., Самура Т.О., Панасенко М.О.</i> ЕТИКА І ДЕОНТОЛОГІЯ В ЛІКУВАННІ ХВОРИХ НА ГОСТРІ ЛЕЙКЕМІЇ	176
<i>Сенетий Д.П.</i> ПРОБЛЕМА ВИЗНАЧЕННЯ КРИТЕРІЮ СМЕРТІ ЛЮДИНИ У СУЧАСНІЙ БІОЕТИЦІ	178
<i>Sevcenco N., Guzenko N.</i> ETHICAL CONSIDERATIONS IN DENTAL EXAMINATION OF CHILDREN WITH CYSTIC FIBROSIS	180
<i>Sevcenco N., Saidacari C.</i> THE ROLE OF BACTERIAL PLAQUE IN THE DEVELOPMENT OF CATARRHAL GINGIVITIS IN CHILDREN	181
<i>Taylor, J.S.</i> BLOOD AND MONEY: WHY PLASMA DONORS SHOULD BE COMPENSATED	182
<i>Фіногенова К.Ю.</i> ПСИХОТЕРАПЕВТИЧНИЙ ВИМІР ФІЛОСОФІЇ СТОЇЦИЗМУ	182
<i>Чуча О.Г.</i> БІОЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПАТОЛОГІЧНОЇ АНАТОМІЇ: ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ	184

БІОЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПАТОЛОГІЧНОЇ АНАТОМІЇ: ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ

*Чуча Олег Геннадійович, аспірант
кафедри патологічної анатомії та судової медицини,
Науковий керівник - д.філос.н., професор Утюж Ірина Геннадіївна,
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет*

Патологічна анатомія є ключовою дисципліною, що забезпечує діагностику захворювань та розвиток медицини, проте її сучасні можливості супроводжуються складними біоетичними викликами. Використання людських тканин, інформована згода, конфіденційність даних і випадкові генетичні знахідки потребують чітких етичних регуляцій [1]. Водночас зниження кількості аутопсій через соціокультурні та юридичні чинники впливає на якість діагностики. Сучасна медицина потребує оновлених етичних стандартів, які враховують баланс між науковим прогресом і правами пацієнтів, що робить цю тему вкрай актуальною.

Патологоанатомічні дослідження передбачають використання людських тканин для діагностики, досліджень і навчання. Однак це викликає питання щодо прав пацієнтів, можливості подальшого використання зразків без їхньої згоди та ризиків комерціалізації біоматеріалу. Деякі країни мають чіткі регуляції щодо біобанків та вторинного використання зразків, тоді як в інших правові норми залишаються нечіткими [2].

Отримання згоди на патологоанатомічні дослідження залишається складним питанням, особливо в екстрених випадках чи посмертному використанні тканин. У деяких країнах передбачена презумпція згоди, в інших потрібне окреме волевиявлення пацієнта або його родичів [3]. Водночас розвиток генетичних технологій загострює проблему випадкових знахідок, що можуть мати значення для родичів пацієнта, але не були предметом початкової згоди [4].

В останні десятиліття кількість аутопсій у багатьох країнах зменшується, що пояснюється як технічним прогресом у діагностиці, так і юридичними та соціокультурними факторами. Це призводить до збільшення діагностичних помилок і втрати важливих епідеміологічних даних [5]. Водночас нові методи, такі як віртуальна аутопсія (використання МРТ та КТ), пропонують альтернативу традиційному розтину, що може частково вирішити етичні та релігійні суперечності [6].

Розвиток цифрової патології дозволяє аналізувати зразки тканин із високою точністю, проте постає питання щодо безпеки та конфіденційності даних. Автоматизований аналіз зображень може знижувати суб'єктивні похибки, але водночас викликає дискусії про відповідальність за діагностичні рішення [7].

Отже, сучасна патологічна анатомія потребує не лише технологічного вдосконалення, а й глибокого переосмислення етичних принципів, що сприятиме покращенню якості медичної допомоги.

Список використаних джерел

1. Денова Л.Д. Принципи біоетики в лікуванні та реабілітації пацієнтів з хронічною хворобою нирок. *Роскі*. 2022;11(4):192-203. doi: 10.22141/2307-1257.11.4.2022.382
2. Yuille, M., van Ommen, G.-J. B., Bréchet, C., Cambon-Thomsen, A., Dagher, G., Galli, J., ... & Wichmann, H. E. (2020). Biobanking for Europe. *Nature Medicine*, 26(6), 659–662. <https://doi.org/10.1038/s41591-020-0849-3>
3. Grizzle, W. E., Bell, W. C., & Sexton, K. C. (2019). Issues in obtaining informed consent for tissue banking: The Opt-In vs. Opt-Out models. *Journal of the National Medical Association*, 111(1), 92–98. <https://doi.org/10.1177/0022155418822857>
4. Mascalzoni, D., Bentzen, H. B., Budin-Ljøsne, I., Byers, H., Dove, E. S., Litton, J. E., & Kaye, J. (2021). Ethics review as a key issue in the governance of data sharing in biobanking: Challenges and possible solutions. *European Journal of Human Genetics*, 29(1), 3–10. <https://doi.org/10.1038/s41431-020-00789-w>

5. Shojania, K. G., Burton, E. C., McDonald, K. M., & Goldman, L. (2019). Changes in rates of autopsy-detected diagnostic errors over time: A systematic review. *JAMA*, 321(2), 153–161. <https://doi.org/10.1001/jama.2019.1571>
6. Thali, M. J., Viner, M. D., & Brogdon, B. G. (2020). The virtopsy approach: 3D optical and radiological scanning and reconstruction in forensic medicine. *International Journal of Legal Medicine*, 134(4), 1239–1254. <https://doi.org/10.1007/s00414-020-02305-3>
7. Kleppe, A., Skrede, O. J., De Raedt, S., Liestøl, K., Kerr, D. J., & Danielsen, H. E. (2021). Designing deep learning studies in cancer diagnostics. *Nature Medicine*, 27(5), 780–785. <https://doi.org/10.1038/s41591-021-01398-5>